राणी दुर्गावती योजना – महाराष्ट्र शासन

योजनेचा उद्देश :

- महाराष्ट्र शासनाची नवीन योजना, आदिवासी महिलांच्या सामाजिक व आर्थिक सक्षमीकरणासाठी.
- शिक्षण, आरोग्य, प्रशासन, व्यवसाय, मत्स्यव्यवसाय, कृषी आणि स्वयंरोजगार या सर्व क्षेत्रांमध्ये महिलांना सक्षम करणे.

Maharashtra_Computers

- महिलांना आर्थिक भार न पडता विविध उपजीविकेची साधने उपलब्ध करून देणे.
- पूर्वी १५% हिस्सा महिलांनी स्वत: भरावा लागत होता, आता १००% सरकारकडून अनुदान.

पात्रता :

- फक्त महाराष्ट्रातील **आदिवासी समाजातील स्थायी रहिवासी महिला** पात्र.
- आर्थिक व सामाजिकदृष्ट्या दुर्बल आदिवासी महिला.

अनुदानाची रक्कम :

- **एकल महिलांसाठी** : ₹५०,००० पर्यंत अनुदान.
- **सामूहिक योजना (महिला बचत गट)** : ₹७,५०,००० पर्यंत अनुदान.
- पूर्णत: राज्य सरकारकडून निधी, लाभार्थ्यांचा आर्थिक वाटा नाही.

योजनेअंतर्गत मिळणारे व्यवसाय व साधने :

- **एकल महिलांसाठी**
  - कपडे विक्री किट
  - शेळी-म्हैस वाटप
  - गाय-म्हैस खरेदी
  - मच्छीमारांसाठी जाळे
  - कुक्कुटपालन साहित्य
  - कृषी पंप खरेदी
  - शिलाई मशीन

- चहा स्टॉल, फुलहार, गुच्छ विक्री स्टॉल
- ब्युटी पार्लर साहित्य
- भाजीपाला स्टॉल
- खेळी साहित्य
- पत्रावेळी बनविण्याची यंत्र

➢ **सामूहिक (महिला बचत गट) योजनांसाठी**

- मसाला कांडप यंत्र
- आटा चक्की मंडप साहित्य
- शुद्ध पेयजल युनिट
- बेकरी उत्पादनासाठी साहित्य
- दूध संकलन केंद्र
- दुग्धजन्य पदार्थ विक्री केंद्र

अर्ज प्रक्रिया :

1. अर्ज संबंधित जिल्हा आदिवासी विकास विभाग किंवा ग्रामपंचायत कार्यालयातून मिळवणे.
2. आवश्यक कागदपत्रे जोडणे:
   - जात प्रमाणपत्र
   - आधार कार्ड
   - रहिवास दाखला
   - अन्य आवश्यक कागदपत्रे
3. अर्ज जिल्हास्तरीय समितीकडे सादर करणे.
4. पात्रता तपासून अर्ज मंजूर होतो.
5. मंजुरीनंतर निधी थेट लाभार्थ्यांच्या बँक खात्यात जमा.

योजनेची अंमलबजावणी :

- **राज्यस्तरीय समिती** : मार्गदर्शन, निधी वाटप, कार्यक्षमता तपासणी.
- **जिल्हास्तरीय समिती** : अर्ज तपासणी, पात्रता निर्धारण, अनुदान वितरण.

योजनेचे महत्त्व :

- आदिवासी महिलांना आर्थिक सहाय्य, स्वावलंबन.
- भांडवलाशिवाय व्यवसाय सुरू करण्याची संधी.
- ग्रामीण भागात रोजगार निर्मिती.
- व्यवसाय कौशल्य व अनुभव मिळवून जीवनमान सुधारणा.

सारांश :

- **योजना नाव:** राणी दुर्गावती आदिवासी महिला सक्षमीकरण योजना.
- **लाभार्थी:** महाराष्ट्रातील आदिवासी महिला.
- **अनुदान:** १००% राज्य सरकारकडून.
- **उद्देश:** महिलांना शिक्षण, आरोग्य, व्यवसाय, स्वयंरोजगारासाठी सक्षम करणे.
- **अनुदान रक्कम:** एकल – ₹५०,००० पर्यंत, सामूहिक – ₹७.५ लाख पर्यंत.

महाराष्ट्र राज्य दिव्यांग वित्त व विकास महामंडळाच्या मार्फत दिव्यांग कल्याणार्थ राबविण्यात येणाऱ्या विविध कर्ज योजना

वैयक्तिक थेट कर्ज योजना